

5. Erhvervsstatistik

Erhvervsstatistikken giver en beskrivelse af erhvervslivets forhold i form af såvel generelle statistikker, der dækker alle erhvervsområder, som sektororienterede erhvervsstatistikker, der beskriver et enkelt erhvervsområde. Erhvervsstatistikkerne beskriver både konjunkturudviklingen og erhvervslivets strukturelle forhold.

5.1 Ressourcer

I 2005 vil der være 128,1 årsværk til rådighed i afdelingen, og egne indtægter vil beløbe sig til 13,9 mio. kr., jf. *tabel 5.1*. 106,6 årsværk finansieres af finansloven, mens 21,5 årsværk finansieres af egne indtægter.

Tabel 5.1 **Erhvervsstatistik.
Årsværkene og deres forventede finansiering i 2005**

	Årsværk	Egne indtægter mio. kr.
Finansloven	106,6	•
Brugerbetalning i alt	21,5	
Heraf:		
Finansieringstilskud	14,8	8,7
Publikationssalg	0,5	0,3
Indtægtsdækket virksomhed	6,2	4,9
I alt	128,1	13,9

90,8 årsværk anvendes til udarbejdelse af den lovpligtige del af statistikprogrammet, 29,6 årsværk anvendes til den øvrige statistikproduktion, mens 6,2 årsværk anvendes til udarbejdelse af betalte serviceopgaver, jf. *tabel 5.2*.

Tabel 5.2 **Erhvervsstatistik.
Årsværkene fordelt på opgavetyper og deres finansiering 2005**

Opgavetyper	Årsværk finansieret af		I alt
	Finansloven	Brugerne	
Lovpligtig statistik	84,1	6,7	90,8
Øvrig statistik	21,0	8,6	29,6
Infrastruktur	1,5	-	1,5
Serviceopgaver	•	6,2	6,2
Årsværk i alt	106,6	21,5	128,1

Tabel 5.3 Erhvervsstatistik. Ressourcer og lovgivning pr. 1. januar 2005

	Årsværk 2005	EU- lovgiv- ning ¹	Dansk lovgiv- ning ¹	Finan- sierings- tilskud ²
Erhvervsstatistik i alt	128,1			
215. Afdelingsdirektøren (INFRA)	1,5			
14. Erhvervslivets Struktur (STATISTIK)	38,8			
141. Erhvervsstatistik register (ESR)	11,5	Ja		Ja
142. Arbejdssteder og erhvervsbeskæftigelse	8,5	Ja		
143. Regnskabsstatistik	13,3	Ja		Ja
144. Omsætningsstatistik (moms)	3,0	ja		
145. Produktionsenheder og brancheplacering	2,5	Ja	Ja	
03. Landbrug og Transport (STATISTIK)	25,6			
031. Landbrugsstrukturen og -registret	6,8	Ja		Ja
032. Samlet produktion og priser	5,4	Ja	Ja	Ja
033. Husdyr og animalsk produktion	1,9	Ja		Ja
034. Vegetabilsk produktion	2,1	Ja		Ja
035. Transport og bilstatistik	5,6	Ja		Ja
036. Miljøstatistik	3,8		Ja	
08. Industri og Byggeri (STATISTIK)	25,0			
081. Industristatistik	11,8	Ja		
082. Bygnings- og boligstatistik	7,3	Ja		
083. Konjunkturbarometre for industri og byggeri ...	2,9			Ja
084. Energistatistik	3,0	Ja		Ja
11. Serviceerhverv (STATISTIK)	23,1			
111. Detailomsætning mv.	4,3	Ja		
112. Turisme	5,0	Ja		Ja
113. Informationssamfundet	8,5	Ja		Ja
114. Service- og videnssamfund	4,2	Ja		Ja
115. Kultur	1,1			Ja
25. Metode (STATISTIK)	5,9			
251. Statistiske metoder.	4,9			
252. Dokumentation	1,0			
23. Erhverv IT³ (STATISTIK)	2,0			
231. Digitalisering	2,0			
32. Kundecenter 2 (IDV)	6,2			
321. Serviceopgaver udført af 14. kt.	0,6			
322. Serviceopgaver udført af 3. kt.	1,0			
324. Serviceopgaver udført af 8. kt.	0,9			
325. Serviceopgaver udført af 11. kt.	3,6			
326. Serviceopgaver udført af 25. kt.	0,1			
327. Serviceopgaver udført af 23. kt.	0,0			
Heraf interviewere:				
112. Turisme	0,8			
113. Informationssamfundet	0,8			

Anm. STATISTIK = Statistikprogrammet. IDV = Indtægtsdækket virksomhed. De anførte årsværk vedrørende IDV er kun de direkte udførende årsværk. INFRA = Infrastruktur.

¹ Se specifikationen i bilag 2. ² Se specifikationen i bilag 3.

³ Kontorets øvrige årsværk er fordelt på afdelingens andre kontorer.

5.2 EU-samarbejdet

Krav til EU-statistikken På næsten alle områder er erhvervsstatistikken omfattet af EU-lovgivning.

For landbrugsområdet skyldes det, at en meget stor del af EU's budget anvendes til finansiering af landbrugsordninger. EU-systemet har derfor en stor interesse i at følge udviklingen på dette område.

For byerhvervene skal den omfattende EU-lovgivning ses på baggrund af, at EU har taget initiativer til at fremme erhvervsudviklingen. Det gælder ikke mindst lovgivningen om det indre marked. For at følge erhvervs- og konjunkturudviklingen i medlemslandene er der derfor et meget stærkt ønske om sammenlignelige erhvervsstatistikker. Det er sikret ved at fastlægge statistikkernes indhold ved en række EU-forordninger, herunder to rammeforordninger der dækker de fleste erhverv. Det drejer sig om Strukturforordningen, som stiller krav om regnskabsstatistik, og Konjunkturforordningen, som omfatter krav om en lang række korttidsstatistikker.

Generelle initiativer

NACE 2007 EU's branchenomenklatur, NACE, skal revideres som følge af en revision af FN's branchenomenklatur, ISIC. Arbejdet har stået på i de seneste år og fortsætter i 2005. Det forventes, at Kommissionens forslag i slutningen af 2005 sendes til EU-Parlamentet og Rådet. I løbet af 2005 vil Danmarks Statistik udarbejde et forslag til nationale underopdelinger af de 4-cifrede NACE brancher. Dette forslag vil blive sendt i høring hos interesseorganisationer i 2006, før den endelige danske branchenomenklatur 2007 fastlægges.

Udenlandsk ejerskab En forordning om statistik over udenlandsk ejede virksomheder forventes vedtaget af EU-Parlamentet og Rådet i løbet af 2005. Efter en overgangsperiode på højst fire år skal medlemslandene herefter levere sådanne statistikker til Eurostat.

Erhvervsregisterforordningen EU-kommissionen har fremsat forslag til revision af Parlaments- og Rådsforordningen om statistiske erhvervsregistre. Forslaget vil i 2005 blive sendt til EU-Parlamentet og Rådet. Ifølge forslaget skal erhvervsregistre fremover også omfatte de primære erhverv. Disse erhverv er allerede en del af det danske erhvervsregister. Herudover foreslås, at erhvervsregistre skal indeholde oplysninger om koncerner, at EU-medlemslande får pligt til at levere oplysninger om kon-

cerner til Eurostat, samt at der gives mulighed for at EU-landenes statistikkontorer kan udveksle individoplysninger om koncerner, som dog er underkastet de almindelige fortrolighedsprincipper.

Strukturforordningen

Eurostat har udarbejdet forslag til en ganske omfattende ændring af Parlaments- og Rådsforordningen om strukturstatistik for erhvervsområdet. Forslaget indebærer udvidede krav om statistik for serviceerhvervene samt mindre begrænsninger i statistikkkravene for de øvrige erhverv. Herudover foreslås en udvidelse af kravene vedrørende erhvervsdemografi. Forslaget skal behandles i SPC i løbet af 2005 og herefter sendes til behandling i EU-Parlamentet og Rådet.

Initiativer vedrørende konjunkturstatistikker

Nye krav til konjunkturstatistikker

Der har i de senere år været stor interesse fra især den Europæiske Centralbank for at få en hurtigere og mere omfattende konjunkturstatistik. På den baggrund er der i Eurostat-regi udarbejdet anbefalinger for den fremtidige europæiske konjunkturstatistik.

Ændringsforslag til Konjunkturforordningen

Bl.a. på baggrund af disse anbefalinger har Kommissionen foreslået en udvidelse af kravene i Konjunkturforordningen. Ændringsforslaget til Parlaments- og Rådsforordningen forventes vedtaget i 2005. Det indeholder forslag om nye indikatorer, hurtigere statistikker og øget hyppighed af visse indikatorer. Forordningen åbner samtidig mulighed for indikatorer for det samlede EU, indsamlet gennem landefordelte stikprøver.

Nye indikatorer for byggeri og serviceerhverv

Som følge af den ændrede Konjunkturforordning skal der etableres producentprisindeks for serviceerhvervene. Dertil kommer udarbejdelse af månedlige produktionsindeks for byggeriet samt kvartalsvise opgørelser af ordreindgangen for bygge og anlæg.

Momsfrie erhverv

Som led i Konjunkturforordningen er Danmark nu pligtig til at indberette kvartalsvis omsætning for en række momsfrie erhverv især inden for persontransport. Den første indberetning til Eurostat vedrørende 4. kvartal 2004 foretages i begyndelsen af 2005.

Nye råvareundersøgelser for byggeri

Siden 2001 er der udarbejdet en årlig statistik for industriens forbrug af råvarer og tjenester. I 2005 vil der blive igangsat forberedende arbejde med henblik på at udvide undersøgelsen til også at omfatte bygge- og anlægsbranchen samt visse tjenesteydende erhverv. Udvidelsen af undersøgelsen er primært begrundet i at sikre en tilstrækkelig høj kvalitet af varebalancerne i nationalregnskabet.

<i>Outputprisindeks for byggeri</i>	I tilknytning til Konjunkturforordningen finansierer EU i 2005 et projekt, hvor mulighederne for at etablere et outputprisindeks for byggeri undersøges.
<i>Varestatistikken</i>	I april 2004 blev der vedtaget en ny kommissionsforordning vedr. PRODCOM, der er en produktionsstatistik for varer. Dette er sket som et led i en generel opstramning af den hidtidige forordning fra 1991. Formålet er at højne kvaliteten af statistikken for EU under et. Det har givet anledning til, at der i Danmarks Statistik er iværksat en række nye projekter med henblik på at leve op til den nye forordning.

Branchespecifikke initiativer

<i>Den fremtidige EU landbrugsstatistik</i>	I 2004 gennemførtes i Eurostat-regi et strategiprojekt vedrørende den fremtidige europæiske landbrugsstatistik. Beslutningen om den fremtidige landbrugsstatistik forventes indarbejdet i Eurostats arbejdsprogram for den næste programperiode 2008-2012.
<i>Landbrugsstruktur-tællingen</i>	Landbrugs- og gartneritællingen gennemføres i 2005 med deltagelse af godt halvdelen af alle landbrugs- og gartneribedrifter. Tællingen er forordningsbestemt og udvides i forhold til 2004-tællingen med spørgsmål om arbejdskraft, maskinbestand, markvanding samt landbrugernes uddannelse.
<i>Forbedret produktionsstatistik for gartneri</i>	Der gennemføres et udviklingsarbejde, sådan at der på et tilfredsstillende grundlag kan beregnes produktion af grøntsager, frugt og bær i de år, hvor der ikke gennemføres tællinger. Projektet har sammenhæng med en opprioritering af Eurostats arbejde med gartneriprodukter, som påtænkes udmøntet gennem en retsakt.
<i>Kødbalancer</i>	Kødbalancerne er under hovedrevision i forbindelse med et af EU medfinansieret projekt. Projektet vil i 2005 resultere i mere retvisende opgørelser af mængderne til rådighed til forbrug
<i>Jernbane-statistik</i>	Med 2005 som referenceår indsamles oplysninger om togtransport mellem NUTS2 regioner i EU. Desuden udvides statistikken med trafikoplysninger for de enkelte togstrækninger. Oplysningerne indsamles herefter hvert femte år.
<i>Luftfartsstatistik</i>	Statistikken over udenrigsflypassagerer skal udvides med fordelinger efter destinationslande.

<i>Transport 2005</i>	Ultimo 2005 udgives temapublikationen Transport 2005, der er en opfølgning på Transport 2000 og Transportstatistik 1995. Publikationen udarbejdes med finansieringsbidrag fra Trafikministeriet.
<i>Transport og miljø</i>	Transport-Miljø-indikatorer anvendes til at evaluere de nationale og internationale målsætninger om en bæredygtig transportpolitik. Danmarks Statistik har stort set færdigudviklet sit indikatorsæt. I 2005 er det derfor målsætningen, at integrere dette arbejde med den øvrige transportstatistik.
<i>Turiststatistik</i>	I forbindelse med bl.a. udvidelsen af EU er direktivet på turistområdet blevet ændret. Antallet af nationaliteter, som de udenlandske turister skal deles op i, udvides fra 21 til 45 lande. Hotel/feriecenter og campingstatistikken bliver dermed mere detaljeret. Til brug for opbygning af den nye betalingsbalancestatistik er der indarbejdet en række nye oplysninger i både overnatningsstatistikken og interviewundersøgelsen om ferie- og forretningsrejsende.
<i>Ny forordning om statistik om informations-samfundet</i>	EU har i 2004 vedtaget en ny Parlaments- og Rådsforordning om statistik om informationssamfundet, som vil få betydning for ikke mindst undersøgelserne af virksomhedernes og befolkningens brug af it. Den første udmøntning af den indholdsmæssige ramme afsluttes 1. kvartal 2005.

5.3 Nationale initiativer

Erhvervslivets Struktur

<i>Erhvervsdemografi (temapublikation)</i>	I 2005 udsender Danmarks Statistik en temapublikation om erhvervsdemografi. Publikationen vil indeholde en opgørelse af, hvor mange nye virksomheder der starter, hvor mange der ophører, og hvor mange der fortsætter fra et år til det næste, samt en karakteristik af de forskellige grupper fx mht. branche, beskæftigelse, omsætning mv.
<i>Udenlandsk ejerskab (temapublikation)</i>	Danmarks Statistik vil i 2005 udarbejde en temapublikation, der belyser globaliseringen i form af udenlandsk ejerskab af virksomheder i Danmark. De udenlandskejede virksomheder sammenlignes med danskejede virksomheder og så vidt muligt belyses nogle udviklingslinier mht. udenlandsk ejerskab af virksomheder i Danmark.

Undersøgelse af branchekvalitet Som opfølgning på den undersøgelse af branchekvaliteten i erhvervsregistret, der blev foretaget i 2003 vil der i 2005 blive foretaget en ny undersøgelse, der vil blive baseret på spørgeskemaer til ca. 2.000 virksomheder.

Landbrug og Transport

Økologi Med finansiell støtte fra Direktoratet for FødevareErhverv, har Danmarks Statistik i 2004 udarbejdet statistikker dækkende kalenderåret 2003 for omsætningen af økologiske fødevarer i detailhandelen samt for udenrigshandel med økologiske produkter. Det Økologiske Fødevareråd har udvist stor interesse for en fortsættelse af disse statistikker med belysning af kalenderåret 2004. Danmarks Statistik har derfor ansøgt om finansieringsbidrag til dette formål fra Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.

Bilregistret Det planlægges i 2005, at indarbejde prisoplysninger for nye og brugte (motor-)køretøjer i det bilstatistiske datagrundlag. Formålet er at forbedre opgørelserne vedr. prisudviklingen på bilmarkedet samt nationalregnskabsformueopgørelser og investeringsberegninger. Arbejdet med at udbygge registret med oplysninger fra Statens Bilinspektion om synede køretøjers kørselsomfang og miljøforhold fortsættes med henblik på at tilvejebringe et forbedret datagrundlag til beregning af køretøjernes trafikarbejde og miljøbelastning.

Bæredygtighedsindikatorer Danmarks Statistik udsendte i 2004 en temapublikation om bæredygtighedsindikatorer med udgangspunkt i de foreløbige anbefalinger fra EU. Eurostat forventes i foråret 2005 at vedtage endelige anbefalinger til et sæt af fælleseuropæiske bæredygtighedsindikatorer. Danmarks Statistik vil derefter implementere forslagene.

Industri og Byggeri

Bolig- og Ejendomsdata Danmarks Statistik er i gang med at opbygge et samlet registersystem med Bolig og Ejendomsdata (BED). Registret vil fra og med 2005 danne grundlag for de årlige Bygningsopgørelser og Boligtællinger. Registret er allerede nu delvis basis for den løbende kvartalsvise statistik over byggeaktiviteten. Der arbejdes endvidere på at integrere en række forskellige data fra ejendomsområdet i BED, bl.a. arealoplysninger, der på sigt kan resultere i en løbende arealanvendelsesstatistik.

Omkostningsindeks for bygge og anlæg I 2005 påbegyndes et udviklingsarbejde med henblik på at forny vægtgrundlaget for omkostningsindekset for anlæg. Parallelt hermed vil interessen for et reparationsindeks for bygningsarbejder blive afdækket.

Serviceerhverv

Detailomsætningsindekset I begyndelsen af 2005 gennemgås den anvendte metode til beregning af det månedlige detailomsætningsindeks med henblik på en generel kvalitetssikring af statistikken. Samtidig søges andelen af indberettere, der benytter telefonindberetningssystemet, forøget fra de nuværende ca. 30 pct. til ca. 50 pct.

Informations- og videnssamfundet I lyset af den hastige udvikling på området vil strategien fra 2001 blive revideret. Indtil videre er strategien udmøntet i opbygningen af de seneste års statistik om informations- og videnssamfundet. En væsentlig forudsætning for denne opbygning har været samarbejdsaftaler med Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling. Den seneste samarbejdsaftale med MVTU vedrører årene 2004 og 2005.

Ny statistik over it-udgifter og -investeringer De første resultater af den ny statistik over it-udgifter og -investeringer forventes offentliggjort 1. halvår 2005. Forarbejdet med at etablere undersøgelsen blev foretaget i 2004. Danmarks Statistik har haft formandskabet i en nordisk arbejdsgruppe, der har udredet og dokumenteret de metodiske forhold for en sådan undersøgelse.

Fortsat nordisk samarbejde Med de øvrige nordiske lande fortsættes det frugtbare samarbejde. I 2005 udarbejdes således med støtte fra Nordisk Ministerråd en sammenlignende it-status for de nordiske lande. Det er planen, at publikationen skal udkomme hvert tredje år.

NeDAP Som led i Northern eDimension Action plan for 2005 skal til udgangen af 2005 publiceres et sæt indikatorer om it-anvendelsen i landene omkring Østersøen. Danmark vil i arbejdet blive bistået af tre andre Østersølande. Projektet finansieres af Nordisk Ministerråd og Videnskabsministeriet.

Iværksætter statistik På grundlag af en ny opgørelsesmetode vil Danmarks Statistik i løbet af 2005 opbygge en ny statistik om iværksættere. Det ny grundlag er den nyudviklede erhvervsdemografiske database, der forventes færdig i løbet af første halvår 2005.

<i>Efterspørgsel efter tjenesteydelser</i>	Danmarks Statistik har ledet et EU-projekt med deltagelse af syv andre EU-lande angående efterspørgsel efter tjenesteydelser. Resultaterne af dette projekt offentliggøres i 2005.
<i>Danske virksomheders aktiviteter i udlandet</i>	På servicebasis er der i efteråret 2004 indsamlet data, der dels belyser omfanget af danske virksomheders aktiviteter i udenlandske datterselskaber, dels belyser danske virksomheders projektsamarbejde og outsourcing af opgaver til lavtlønslande. Resultater offentliggøres i starten af 2005.
<i>Turiststatistik</i>	Danmarks Statistik er som en serviceopgave ved at udvikle et system kaldet Micedata.dk, der indeholder meget detaljerede data fra både overnatnings- og mødeaktiviteter. Data indsamles elektronisk direkte fra udvalgte hotellers og konferencesteders bookingsystemer. Det nye system går i drift i 2005 og vil give nyttige erfaringer om denne måde at reducere svarbyrden på.
<i>Strategi for kulturstatistik</i>	Danmarks Statistik deltager i arbejdet med at udarbejde en strategi for den fremtidige kulturstatistik i samarbejde med Kulturministeriet. Strategien skal være med til at fremhæve kultursektoren i en større samfundsmæssig sammenhæng.
<i>Teaterstatistik</i>	Teaterstatistikken har hidtil kun dækket teatre, som får støtte efter teaterloven. Denne statistik udvides med teatre, hvis forestillinger modtager såkaldt abonnementsstøtte. Desuden foretages i samarbejde med Kunststyrelsen en analyse af, hvordan denne statistik kan sikres en så bred dækning som mulig.
<i>Ny integreret database til erhvervsanalyser</i>	I løbet af 2004 er den såkaldte FIDA-database blevet etableret. Den er en integration af IDA-databasen og Generel Firmastatistik. Formålet med databasen er dels at knytte personoplysninger med firmastatistikken, dels at skabe en mulighed for at knytte erhvervsøkonomiske data til IDA. Databasen vil blive udbygget i 2005.

Metode

<i>Vejledninger og systematisk kvalitetsarbejde</i>	Udover den løbende rådgivning og undervisning er fokus i metodearbejdet på at udarbejde vejledninger eller såkaldt <i>Current best practice</i> , der kan understøtte det systematiske kvalitetsarbejde.
<i>Design af blanketter til virksomheder</i>	Virksomhedernes nye mulighed for elektroniske indberetninger vha. portalen www.virk.dk stiller nye krav til designet af spørgeskemaer. Der udarbejdes i 2005 en vejledning om principper for design af bru-

gervenlige web-baserede blanketter til virksomheder. I løbet af 2005 bliver papirblanketter scannet og indgår i en fælles database med de blanketter, der indberettes gennem www.virk.dk. Der udarbejdes en vejledning om design af papirblanketter, der både er lette for virksomhederne at udfylde og som efterfølgende kan scannes.

<i>Estimation, der udnytter hjælpeinformation</i>	Danmarks Statistiks register giver unikke muligheder for at udnytte hjælpeinformation om virksomhederne, der kan gøre estimationen mere sikker uden at forøge stikprøvestørrelsen. På baggrund af nationale og internationale erfaringer med flerdimensionale estimations-teknikker vil der blive udarbejdet en vejledning om teorien med konkrete eksempler på hvordan hjælpeinformation kan udnyttes.
<i>Sæsonkorrektur</i>	Som et resultat af udviklingsprojektet om sæsonkorrektur udarbejdes i 2005 en vejledning om principper for sæsonkorrektur i Danmarks Statistik, og hvordan sæsonkorrektur formidles over for brugerne af statistikkerne.
<i>Fejlsøgning</i>	Der vil i 2005 blive påbegyndt et nyt udviklingsprojekt om fejlsøgning i forbindelse med udfasningen af hovedanlægget.
<i>Dokumentation</i>	I 2005 vil varedeklarationerne om de enkelte statistikker blive systematiseret med fokus på brugernes behov for både aktuelle og historiske oplysninger. På internettet vil der for bl.a. forskere blive adgang til dokumentation om de enkelte variabler i de væsentligste statistikker, ligesom der vil være adgang til klassifikationsdatabaser, der indeholder de væsentligste klassifikationer, der bruges i Danmarks Statistik. Endvidere vil der i 2005 blive publiceret en dokumentation og beskrivelse af samtlige indeks, der publiceres af Danmarks Statistik.